



Termenii de referință (TdR)

**privind selectarea unei companii de consultanță pentru acordarea asistenței CNPF
în elaborarea Strategiei de dezvoltare a sectorului AEÎ, pentru 5 ani**

1. Client

Unitatea Consolidată pentru Implementarea Programelor IFAD (UCIP IFAD)

2. Contextul țării

Potrivit Raportului de Stare a Țării 2020, anul 2020 a fost marcat de pandemia COVID-19, care a prins Republica Moldova dar și întreaga lume, nepregătită și ale cărei repercusiuni au amplificat vulnerabilitățile de bază ce țin de starea țării.

Pe lângă repercusiunile pandemiei, anul 2020 a fost marcat de secetă, care a scos în prim-plan o altă vulnerabilitate majoră a țării – expunerea sporită la șocurile climatice.

Pandemia COVID-19 a declanșat o criză economică și socială de amploare, care a afectat majoritatea covârșitoare a populației, iar întreprinderile au întâmpinat coronacriză cu sentiment general al inițiativei antreprenoriale în descreștere.

3. Contextul proiectului

Proiectul	Proiectul de Reziliență Rurală (PRR)
Lansarea Proiectului	14/08/2017
Finalizarea Proiectului	30/09/2023
Obiectivele Proiectului	▪ Îmbunătățirea nivelului de viață a populației rurale din Republica Moldova, reducerea sărăciei și fluxului de migrație din zona rurală. ▪ Consolidarea rezilienței la schimbările climaterice, sporirea competitivității și oportunităților economice pentru mici fermieri din zona rurală.
Aria Proiectului & Grupurile țintă	▪ Proiectul are acoperire națională ▪ Grup țintă: mici fermieri, tineri antreprenori, femei antreprenoare, grupuri de producători
Agenția de Implementare	Unitatea Consolidată pentru Implementarea Programelor IFAD
Componentele Proiectului	1: Îmbunătățirea capacităților de adaptare a fermierilor mici și a întreprinderilor agricole; 2: Suport pentru dezvoltare businessului agricol

4. Contextul activității

Pentru a stimula creșterea activităților agricole strategice și de afaceri în sectorul rural din Moldova, Guvernul Republicii Moldova a semnat cu Fondul Internațional pentru Dezvoltare Agricolă (IFAD) un Acord cu privire la finanțarea Proiectului de Reziliență Rurală (IFAD VII).

Una dintre sub-componentele PRR prevede suport pentru dezvoltarea sectorului AEÎ, inclusiv către Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) în calitate de supraveghetor unic al acestor

entități, care reprezintă o autoritate publică autonomă, responsabilă față de Parlament, ce autorizează și reglementează activitatea participanților pe piața financiară nebancaară, precum și supraveghează respectarea legislației de către ei. Comisia Națională a Pieței Financiare este independentă în exercitarea funcțiilor sale, desfășurându-și activitatea în temeiul Legii 192/1998.

Autoritatea CNPF se extinde asupra participanților profesioniști la piața financiară nebancaară, care sunt reprezentate de persoanele licențiate sau autorizate pe piața de capital, participanții profesioniști la piața asigurărilor, fondurile nestatale de pensii, asociațiile de economii și împrumut (AEÎ), organizațiile de creditare nebancaară și birourile istoriilor de credit.

CNPF are drept obiective de bază asigurarea stabilității, transparenței, siguranței și eficienței sectorului financiar nebancaar, prevenirea riscurilor sistemice și manipulării pe piața financiară nebancaară, protejarea drepturilor participanților la piața financiară nebancaară. CNPF dispune de independență organizațională, funcțională, operațională și financiară în conformitate cu legislația în vigoare, fiind în drept să colaboreze cu organisme de specialitate internaționale corespunzătoare. *A se nota că începând cu iulie 2023 competența de autorizare, licențiere, monitorizare și supraveghere a activității asociațiilor de economii și împrumut va trece către Banca Națională a Moldovei.*

Iar în acest context, UCIP IFAD va selecta o companie de consultanță cu experiență în realizarea diferitor studii /cercetări/ analize, etc pentru sectorul financiar nebancaar, prioritar aferente AEÎ și experți cu experiență internațională, pentru **Elaborarea Strategiei de dezvoltarea a sectorului AEÎ, pentru 5 ani.**

5. Obiectivele generale

Obiectivul general al Proiectului de Reziliență Rurală este îmbunătățirea bunăstării populației rurale a Moldovei și reducerea sărăciei. Obiectivul de bază al dezvoltării Proiectului este de a consolida reziliența și de a îmbunătăți oportunitățile economice de securitate și siguranță alimentară pentru zonele rurale sărace, vulnerabilitatea la schimbările climatice, creșterea competitivității și reducerea fluxului de migrație din zonele rurale.

6. Obiectivele activității

Elaborarea strategiei de dezvoltarea a sectorului AEÎ, pentru 5 ani

Strategia de dezvoltare a AEÎ urmează să stabilească viziunile pe termen scurt, mediu și lung cu obiective, rezultate clare și cuantificabile, precum și pașii spre atingerea acestora.

Rolul cheie în vederea elaborării Strategiei de dezvoltare a AEÎ pentru o perioadă de 5 ani a întregului sector al AEÎ din țară, inclusiv al ANCAEÎ îl va avea expertul cu experiență internațională specifică în dezvoltarea sistemului financiar nebancaar, și anume a reorganizării sistemului uniunilor de credit.

La elaborarea Strategiei, compania de consultanță va consulta strategii internaționale din țări cu experiențe similare, va ține cont de recomandările experților Băncii Mondiale aferente instituționalizării schemei de garantare a depozitelor în sistemul AEÎ, precum și de cele elucidate în urma Studiului de evaluare a sectorului AEÎ din Moldova, elaborat cu suportul IFAD pentru dezvoltarea sectorului AEÎ (Moldovan SCA Sector Assessment, 2016, by Michael Gannon¹).

În procesul de dezvoltare și implementare a activităților descrise în prezentul TdR, compania de consultanță va organiza întreprinderi cu CNPF pentru definirea scopului, obiectivelor și prestabilirea planului de acțiuni.

¹ Se va transmite Studiul la solicitare de către UCIP IFAD sau CNPF

7. Activitățile cheie

Elaborarea strategiei de dezvoltarea a sectorului AEÎ, pentru de 5 ani

Pentru realizarea obiectivelor stabilite în cadrul acestei activități, compania de consultanță va fi responsabilă de realizarea următoarelor sarcini:

A. Elaborarea strategiei de dezvoltarea a sectorului AEÎ, pentru perioada de 5 ani, care va include obligatoriu următoarele subiecte:

- Rolul AEÎ de categoria A și de categoria B
- Rolul Asociației Naționale Centrale a AEÎ (ANCAEÎ) și a altor instituții APEX sistemului
- Extinderea serviciilor prestate de ANCAEÎ sistemului AEÎ printre care: audit intern, asigurări, instruirii, credite pe termen lung, etc.
- Dezvoltarea sistemului informațional al sectorului AEÎ
- Preluarea anumitor funcții delegate de autoritatea de supraveghere de către ANCAEÎ aferente efectuării auditului al AEÎ, inspecții și alte funcții aferente administrării speciale în cazul AEÎ
- Eficientizarea conexiunii la birourile istoriilor de credit
- Dezvoltarea mecanismului de garantare a creditelor pentru AEÎ
- Dezvoltarea de către AEÎ a Managementului Performanței Sociale, cu utilizarea instrumentelor internaționale corespunzătoare
- Instrumente de creștere a capacităților AEÎ de prestare a serviciilor competitive membrilor săi, inclusiv prin digitalizarea unui spectru largit a serviciilor oferite de AEÎ
- Crearea unui institut de dezvoltare continuă a administratorilor AEÎ
- Promovarea sistemului AEÎ prin diferite instrumente de marketing
- Alte aspecte

La elaborarea subiectelor sus-menționate ale Strategiei, luând drept baza materialele corespunzătoare deja elaborate, inclusiv rapoartele Băncii Mondiale aferente instituționalizării schemei de garantare a depozitelor în sistemul AEÎ, precum și Studiul de evaluare a sectorului AEÎ din Moldova, elaborat cu suportul IFAD pentru dezvoltarea sectorului AEÎ (Moldovan SCA Sector Assessment, 2016, by Michael Gannon²), se vor examina următoarele aspecte:

1. Practicile existente în domeniul de microfinanțare la nivel internațional
2. Consolidarea sistemului AEÎ,
3. Identificarea clară a rolului și funcțiilor ANCAEÎ,
4. Extinderea serviciilor prestate de ANCAEÎ membrilor săi în special prin digitalizarea unui spectru largit a serviciilor oferite de AEÎ,
5. Promovarea de către ANCAEÎ a unui sistem de Management al Performanței Sociale și Responsabile (potrivit practicilor internaționale),
6. Dezvoltarea mecanismului de garantare a creditelor pentru AEÎ, etc.

Strategia de dezvoltarea a sectorului AEÎ va fi structurată pe capitole, sub-capitole și va include adițional:

- planul detaliat de acțiuni,
- argumentarea obiectivelor propuse,
- experiența similară internațională relevantă (după caz),
- responsabilii nemijlociți de realizarea obiectivelor propuse,
- bugetul estimativ pentru implementarea Strategiei,

² Se va transmite Studiul la solicitare de către UCIP IFAD sau CNPF

- impactul potențial asupra sistemului AEÎ.

Pentru realizarea activităților solicitate conform TdR, compania de consultanță va organiza ședințe de lucru cu responsabilii din cadrul CNPF, BNM, UCIP IFAD, ANCAEÎ (după caz) pentru clarificări și detalierea sarcinilor.

8. Dezvoltarea capacităților și transferul de cunoștințe

Toate activitățile și livrabilele solicitate conform TdR vor fi utilizate de către CNPF și întreg sectorul AEÎ ca instrumente de dezvoltare și sustenabilitate ale sectorului AEÎ.

Finalitatea urmărită a Strategiei de dezvoltare a AEÎ este aprobarea acesteia de către sectorul AEÎ și promovarea celor mai bune practici în domeniul de microfinanțare, prin sprijinirea sectorului AEÎ pentru a putea face față provocărilor generate de accesul la finanțare pe termen lung, de a proteja depunătorii de economii și a asigura stabilitatea sistemului în ansamblul său, de a menține și a crește calitatea serviciilor și a asigura evoluția către sustenabilitate.

Beneficiarul serviciilor și livrabilelor aferente ToR este CNPF și ANCAEÎ, care reprezintă și promovează interesele AEÎ.

9. Rapoartele și calendarul livrabilelor

Activitățile vor fi realizate în corespundere cu sarcinile descrise cap. 7 și vor fi coordonate cu CNPF.

CNPF va asigura companiei de consultanță și respectiv experților acesteia, explicațiile și clarificările de rigoare în vederea realizării sarcinilor stabilite.

Toate livrabilele solicitate la capitolul 9 vor fi prezentate pentru examinare și aprobare, în termenii agreeți, responsabilului din partea CNPF, ulterior confirmării realizării sarcinilor de către CNPF (semnătura de aprobare a documentului) acestea se prezintă de către compania de consultanță la UCIP IFAD.

Elaborarea strategiei de dezvoltarea a sectorului AEÎ, pentru perioada de activitate de 5 ani

Activitate	Livrabile	Termenul de livrare (zile calendaristice)
1. Elaborarea strategiei de dezvoltarea a sectorului AEÎ pentru perioada de 5 ani	1. Proiectul Strategiei coordonat cu CNPF (<i>în limba română</i>)	Max. 60 zile de la semnarea contractului
	2. Strategia de dezvoltare a sectorului AEÎ, pentru perioada de 5 ani (<i>în limba engleză și română</i>)	Max. 30 zile de la aprobarea proiectului Strategiei de către CNPF
Total		90 zile calendaristice

Toate materialele vor fi prezentate în limba română și engleză, pe suport de hârtie și în format digital.

10. Cerințe de calificare și experiență:

A. Cerințe de calificare pentru Companie/Prestator:

Criterii de calificare	Punctaj maxim
Experiența generală a companiei în activități de consultare pentru sectorul public, prioritar de supraveghere financiară (cel puțin 3 ani)	10
Experiență în realizarea diferitor studii /cercetări/ analize, etc pentru sectorul financiar nebanca, prioritar aferente AEÎ (uniuni de credit) (cel puțin 1 studiu în ultimii 3 ani)	25
Echipa de experți pentru prestarea serviciilor solicitate: i. Manager de proiect (responsabil de planificarea, organizarea și monitorizarea activităților), cel puțin 5 ani experiență în administrare ii. Expert cu experiență internațională în domeniul activității uniunilor de credit (responsabil de elaborarea Strategiei), cel puțin 10 ani de experiență în prestarea serviciilor de dezvoltare a sistemului Uniunilor de Credit la nivel internațional	15 40
Experiență de colaborare cu instituții internaționale, va constitui un avantaj (nr. și denumirea instituțiilor)	10

B. Criterii de evaluare:

Punctaj maxim	
I. Experiența companiei în activități de consultanță relevante elaborării de strategii și acte normative sectorului public, prioritar de supraveghere financiară (nr. contracte în ultimii 3 ani)	15
II. Calitatea și corespunderea metodologiei propuse și a planului de lucru cu cerințele Termenilor de Referință	30
III. Pregătirea profesională și competențele personalului cheie ³ :	
1: Manager de proiect 1. <i>Experiență generală: experiență în management (nr. ani)</i> 2. <i>Experiență specifică demonstrată în coordonarea activităților de elaborare de studii/ cercetări/ analize (nr. de proiecte)</i>	15
2: Expert cu experiență internațională în domeniul activității uniunilor de credit (asociațiilor de economii și împrumut) 1. <i>Experiență generală: experiență în prestarea serviciilor de dezvoltare a sistemului Uniunilor de Credit la nivel internațional (nr. ani)</i> 2. <i>Experiența dovedită în elaborarea studiilor de evaluare, strategiilor de dezvoltare pentru uniunile de credit la nivel internațional, studiilor de evaluare, alte tipuri de proiecte cu scop similar (nr. de proiecte)</i>	35
IV. Experiență de colaborare cu instituții/ programe internaționale (IFAD, BM, UNDP, UN, BEI, EBRD etc.)	5
TOTAL	100

Suplimentar personalului cheie pentru implementarea sarcinii compania poate propune o echipă de personal auxiliară pentru a asigura implementarea cu succes a misiunii.

11. Locația și perioada de execuție

Activitatea urmează a fi realizată la sediul companiei de consultanță sau la distanță.

³ Numărul de puncte pentru fiecare expert va fi stabilit pentru fiecare criteriu reieșind din următoarele sub-criterii și din ponderea procentuală relevantă: calificarea generală - 20%, calificarea specifică - 80%.

Activitatea este planificată de a fi realizată în termen de maxim **90 zile calendaristice** (de la semnarea contractului, în corespundere cu activitățile descrise în cap. 7 Activități cheie.

12. Coordonarea Activităților

Monitorizarea contractului va fi efectuată de către Manager Servicii Financiare și Dezvoltare Rurală. Compania de consultanță va raporta la interval de 15 zile responsabilului de contract din cadrul UCIP IFAD despre mersul îndeplinirii sarcinilor solicitate.

Bază a achitării serviciilor efectuate va servi actul de îndeplinire a serviciilor aprobat de către UCIP IFAD, ulterior prezentării și aprobării de către CNPF a documentelor solicitate la capitolul 9. Plata va fi efectuată după semnarea actului de îndeplinire a serviciilor de către responsabilul de contract din cadrul UCIP IFAD, detalii vor fi stabilite în contractul de prestări servicii.

13. Servicii și facilități care trebuie furnizate de Beneficiar

Compania de consultanță își va desfășura activitatea în strânsă colaborare cu responsabilii de contract din cadrul UCIP IFAD și CNPF, care va asigura susținere și consultanță la implementarea activității.

Compania de consultanță poate analiza actele normative ale sectorului AEÎ și datele statistice pe următoarea sursă media: Pagina web <http://www.cnpf.md/>

14. Servicii și facilități care trebuie furnizate de Compania de consultanță

Pentru buna executare a activității solicitate, Compania de consultanță va asigura spații de birouri, personal, transport, echipamentele și software-ul necesar pentru prestarea serviciilor solicitate.

Pentru implementarea angajamentelor asumate în cadrul contractului, Compania de consultanță va asigura prezentarea documentelor în format digital și pe hârtie.